

Den 6. oktober 1966 blev forslaget genfremsat i folketinget med enkelte mindre ændringer på grundlag af det stedfundne arbejde i folketingsudvalget og de af ministeren den 23. maj 1966 til udvalget fremsendte ændringsforslag. (Folketingsstidende 1966-67, till. A, sp. 167-181, og folketingets forhandlinger, sp. 91-93). I forhold til det tidligere fremsatte lovforslag var der sket ændringer i §§ 13, 17 og 20, og en ny bestemmelse var indføjet som § 31. Endelig var lovens ikrafttrædelsesdato og tidspunktet for lovens revision ændret (§34). Den 11. oktober 1966 blev lovforslaget undergivet 1. behandling (folketingets forhandlinger, sp. 268-295), og forslaget henvistes til et udvalg, der dog ikke nåede at færdigbehandle forslaget, inden folketinget blev opløst.

I det følgende omtales de af landbokommissionen fremførte hovedsynspunkter, der som nævnt ligger til grund for de tidligere fremsatte lovforslag og dermed også for nærværende lovforslag, der bortset fra en tilføjelse i § 26, stk. 1, er identisk med det den 6. oktober 1966 fremsatte forslag til lov om landbrugsejendomme.

Ved lov nr. 219 af 16. juni 1962 om ændringer i lov om landbrugsejendomme er bestemt, at loven skal optages til revision i folketingssamlingen 1965-66. Den nævnte lov, der var udformet på grundlag af landbokommissionens første betænkning af 15. februar 1962, giver en ejer af en mindre landbrugsejendom adgang til i videre omfang, end det før var tilfældet, at få ejendommen nedlagt uden anden betingelse, end at ejendommen eller dens jordtilliggende anvendes som tillægsjord ved sammenlægning med en anden mindre landbrugsejendom. Loven betød en ret væsentlig liberalisering i forhold til tidligere gældende ret, og denne tendens i jordlovgivningen blev yderligere understreget ved lov nr. 243 af 7. juni 1963 om ændringer i lov om landbrugsejendomme, hvorved samdrift af landbrugsejendomme i vidt omfang blev tilladt.

Når landbokommissionen i sin første betænkning foreslog loven af 1962 om den friere adgang til nedlægning og sammenlægning af landbrugsejendomme optaget til revision efter et kortere åremål, skyldtes det foruden en vis usikkerhed med hensyn til planlægning af landbrugets strukturforhold ønsket om at få lejlighed til at skønne over, hvorvidt erfaringerne tilsagde skridt til en videregående lovgivning. Under de videre forhandlinger om landbrugets strukturforhold er det i denne forbindelse fra forskellig side fremhævet, at den almindelige teknisk-økonomiske udvikling i retning af voksende økonomiske enheder vil gøre fortsatte strukturændringer i form af voksende bedriftsstørrelser påkrævede, og

at mulighederne for en frivillig strukturtilpasning fremdeles er for begrænsede i forhold til de foreliggende behov.

Kommissionens forhandlinger har derfor haft det formål at skabe grundlaget for en lovgivning om landbrugsejendomme, der på noget længere sigt kan benyttes af landbrugets udøvere ved tilrettelæggelsen af den driftsform, som den enkelte skønner hensigtsmæssig, og som samtidig sikrer mulighed for bevarelse af personligt selveje som den herskende besiddelsesform i dansk landbrug.

Forhandlingerne i kommissionen har dog ikke været begrænset til spørgsmål om sammenlægning af landbrug og samdrift, men en egentlig gennemgang af den gældende landbrugslov har været foretaget for at bringe denne noget brudstykkevis tilblævne lovgivning mere i overensstemmelse med tidens behov.

Med hensyn til kommissionens hovedsynspunkter anføres, at kommissionen eller et flertal af dennes medlemmer har foreslået landbrugspligten afgrænset og fikseret til de ejendomme, der i matriklen er noteret som landbrugsejendomme, samt de arealer, der uden at være omfattet af noteringen, ved den seneste vurdering er vurderet under en ejendom. De hidtidige krav om, at en landbrugsejendom skal være forsynet med avlsbygninger, og at der på ejendommen skal være inventar og avl og eventuelt besætning, er forladt, og landbrugspligten er i princippet udformet som en pligt, der i højere grad hviler på jorden til en landbrugsejendom. Landbrugspligten skal herefter særlig sikre, at de dyrkbare jorder udnyttes jordbrugsmæssigt, og at jorderne ikke uden tilladelse tages i brug til anden end jordbrugsmæssig anvendelse. For at sikre en landbrugsejendoms opretholdelse som selvstændig driftsenhed, hvor ikke anden landbrugsmæssig anvendelse er tilladt efter den nye lovgivnings regler, er opretholdt et krav om, at ejendommen skal være forsynet med beboelsesbygning, hvorfra jorden drives af ejendommens beboere.

Bestemmelser om samdrift er opretholdt i lovforslaget, idet der for ejere af to landbrugsejendomme er uhindret adgang til samdrift. Ved forpagtning er der efter forslaget adgang til samdrift uden hensyn til størrelse og beliggenhed af to landbrugsejendomme og adgang til samdrift af flere end to ejendomme eller dele heraf, såfremt de samdrevede jorders areal ikke overstiger 100 ha. Fortsættelse af samdrift ved forpagtning udover 10 år kræver tilladelse.

Bestemmelserne om forpagtning af jorden til en landbrugsejendom er ligeledes revideret, således at de er i overensstemmelse med de regler, der giver adgang til samdrift.